

Mnogovrstne novice.

* *Svetinje v spomin cesarjeviča Rudolfa* s kalendrom za nedelje in praznike letošnjega leta. Te svetinje so trojne: sreberne, bakrene in iz britanija-kovine. Na sprednji strani ste podobi cesarjeviča Rudolfa in princesinje Štefanije, izvrstno lepo izpeljani, na drugi strani pa so po številkah zaznamovane nedelje in prazniki. Cena srebernim svetinjam iz finega srebra v c. kr. denarski kovnici kovanim je 5 gold., druge bakrene so po 80 kr. in tretje v britanija-kovini le po 40 kr. Vse svetinje so v ličnih škatljicah. Naročajo se pri C. Frommeju, c. k. dvornem tiskarji in založniku na Dunaji, Glockengasse II. Svetinje v britanija kovini priporoča izdajatelj posebno za darila v šolah, ker stane ena le 30 kr., če se jih kupi vsaj 10 skupaj. Pri naročilih, katera ne presegajo 6 gold., naj se priloži 20 krajc. poštnine. Če pa naročilo presega 6 gold., pošljajo se svetinje franko; tako tudi posamezne sreberne svetinje.

Naši dopisi.

Z Dunaja 25. aprila. — V četrtek, to je, 28. dne t. m. se zopet odpre zbornica poslancev v prvo sejo po počitnicah velikonočnih. Državni proračun in finančna postava za letošnje leto je edina točka dnevnega reda, s katero se začne najhujši napadi levičarjev na vlado. Da jo bo naša stranka kolikor moči branila krivičnih naskokov, to je gotovo, čeravno se bode tudi ona oglašila za to, kar je ministerstvo obljubilo v prestolnem govoru. Da bodo levičarji skušali finančno obravnavo zavleči prav na dolgo, ni dvombe, al avtonomisti jim bodo uže vedeli prestriči jalovo besedovanje. Tudi bo sedanji predsednik zbora dr. Smolka okrajšal obravnavo budžeta s tem, da bo v specijalno razpravo dal le oddelke proračunove, ne pa posameznih paragrafov. Se ve, da v kljub temu bodo levičarji našli potov dovolj, zavleči obravnave, potem pa bodo avtonomistični naši stranki očitali, da je zbor le malo reči dovršil! — Kako so se v preteklih sejah odborovih vršile razprave, kaže statistika, ki jo je te dni objavila „Polit. Corr.“. O zadnji sesiji, to je, od božiča do velike noči — piše — imela je zbornica poslancev 44 sej; v teh sejah je 69 poslancev desne stranke govorilo 166krat, 85 levičarjev pa 209krat; desna stranka je za svoje govore porabila blizo 33, leva pa 58 ur, — iz stenografičnih zapisnikov je razvidno, da so govori poslancev desne (naše) stranke napolnili 39.195, govori levičarjev pa 69.021 tiskanih vrstic. In vendar se levičarji zmerom pritožujejo, da jim desna stranka „besedo presekuje“, in da ona je kriva „jalovosti“ državnega zbora. Taki pajdaši so ti ustavoverci! Ker ne morejo gospodariti po svoje, ne vedó družega, kot obrekovati nasprotno jim stranko in pa napadati vlado Taaffe-ove. Sedanja večina zborova naj bi v enem letu popravila, kar so oni grešili dvajset let — to pač presega moč vsacega parlamenta, če bi tudi v njem sedeli najmodrejši državniki celega sveta. — Naj dragim našim bralcem povem še lepo istorijco, ki kaže, kako zagrizeni v nemškutarijo so nekateri uradniki nižje pa tudi višje vrste. Ministri Pražak, Zemialkovski in Dunajevski so pri številni ljudstva na Dunaji v dotične liste zapisali vsak svoj materni jezik za občilni jezik: minister Pražak českega, Zemialkovski in Dunajevski pa poljskega. Uradniki dunajskega magistrata pa so prečrtali njihove zapise in vpisali nemški jezik. Ko so ministri to drznost magistratnih pisarjev zvedeli, so se ostro pritožili pri grofu Taaffe-u, ki je takoj ukazal

dunajskemu ces. namestniku Possingerju, preiskati to stvar. Magistratovci so se izgovarjali s tem, da na Dunaji je občevalni jezik vseh omikanih ljudi nemški in da ministri tudi v svojih pisarnah ne govore drugače kot nemški, tedaj njih občevalni jezik ni česki ne poljski, ampak nemški. In ces. namestnik Possinger — čujte! — je rekel, da so prav storili. Na to so se ministri zopet pritožili pri grofu Taaffe-u, da si ne dajo pačiti svojih zapisov, in Taaffe je pozval mestnega župana Newalda, ki je po dogovoru z grofom Taaffeom sam izbrisal vpise „nemški“ in zapisal „česki“ in „poljski“. Vidite, taki vrage so nemčurji po vsem svetu!

V Gorici 24. aprila. — Naša domača lista sta priobčila peticijo vseh županstev naše dežele do zbornice gospojske, da bi popravila (v niži zbornici potrjeno) porazdelitev davkov na posamezne dežele v cesarstvu in sosebno zljajšala breme Goričanom. Zbrali so se bili 14. t. m. v dotični posvet župani in drugi pri gosp. A. Černetu v Tomaji in prepustili sestavo prošnje odboru 5 veljakov, med katerimi je tudi deželni glavar vitez dr. Pajer, ki je dolgo peticijo spisal. — Svetlemu cesarjeviču Rudolfu v Trst so šli od nas se poklonit: deželni glavar z enim prisednikom; mestni župan z 2 podžupanoma, predsednik trgovske zbornice in ekselenciji gg. grofa Franc in Karol Coronini. — Za 10. maja — dan cesarjevičeve poroke — delajo se mnogotere priprave. — Pretekli veliki četrtek je bila na slovenskem oddelku tukajšnje deželne kmetijske šole, kateri je g. Povše vodja, preskušnja. Vse je kazalo, da so učenci dobro napredovali. — Dne 21. t. m. je bil tukaj velik vojaški pogreb. Umrli je 19. aprila poveljnik 13. brigade generalmajor Karol pl. Kaiserheymb. Bil je v bitvah pri Solferinu (1859.), pri Kraljevem gradu (1866.) in v Bosni (1878.) — Umrli je tudi 13 t. m. nek znan legitimist portugalski vitez Ant. de Silveira. Zapustil je Lizbono l. 1833. in bival z družimi emigranti v Modeni, od leta 1866. pa v Gorici. Dvor grofa Chamborda ga je jako čislal. — Po lepih praznikih smo imeli od torca do sabote strašen dež in dvakrat po noči južni vihar. Sinoči smo se bali slane; do sedaj nisem še nič slišal, da bi kje bila.

Iz Notranjskega 15. apr. (*Cesta Logatec — Rovte — Žiri.*) Razen dopisa lanskega leta v „Novicah“ 8. dec. objavljenega se dosedaj nihče ni zmenil za to omenjeno cesto. — Zdaj pa, ko ravno ta cesta še celó volitev žirovske občine cepi na dva dela, se nudi nam prilika, kaj bolj natančno o tej cesti spregovoriti in pojasniti nekatere okoliščine. Uže pred 60 leti, ko so iz Škofjeloke proti Žirem in od tod proti Idriji delali cesto, je bila merjena in potrjena cestna proga od Žirov proti Rovtam in od tod na Vipavo. Sedaj jo pa oni dopisnik hoče drugod izpeljati, kakor je bila tistikrat potrjena, in sicer žirovski trgovini v škodo in v silno težavo, ker bi vse eno morali Žirovci rabiti staro okrajno cesto na Idrijo, ako bi hoteli priti do Logatca. Dopisnik dalje trdi, da bi ta cesta po Račevi Gorenjcem mnogo koristila in kako daleč da je z Gorenjskega na Notranjsko! Kam je zabredel gosp. dopisnik, ki daljavo meri z Gorenjskega na Notranjsko, kakor da bi kaka druga dežela vmes bila. Z Gorenjskega v Logatec se potrebuje le 5¹/₄ ure, ako se gre peš od Žirov po Brekovci na Podklanec in od tod na Rovte in na Logatec; če bi pa po Račevi šel Gorenjec v Logatec, kjer misli dopisnik cesto delati, pa potrebuje uže 1¹/₂ ure več po težavnih klancih peš hoda, kakor pa po Brekovcah. Tudi za vojskino čas bi ta cesta, naj gré, kjer hoče, le zadrževala vojake, ker tukaj skozi bi ne bila okrajšana pot do meje Laške, marveč le podaljšana. Najkrajši pot do meje je iz Logatca železnica na Trst, in

pa okrajna cesta s Škofje Loke skozi Poljane na Cirkno. Naj toraj sl. cestni odbor idrijski resno prevdari za novo cesto in pregleda kraj od Žirov po Brekovci na Zavraca in od tod na Rovte, in tukaj najde najkrajšo pot brez posebnih klancev, katere ne želimo sami Žirovci, marveč tudi občina Dole. Cesta tu skozi bode koristna za obrtnijo in trgovino žirovski farni vasi in tudi drugim. Koliko bi se tu pripeljalo in izpeljalo blaga na Logatec, posebno mnogo lesa, in tako bi se zelo povzdignila obrtnija žirovska. Les na tej strani pridno raste, drugi pridelki so še precejšnji; kako tedaj bi bila koristna cesta po Brekovci! Nasprotno bi pa po Račevi cesta ne koristila tako, kakor pa po Brekovci, ker podobčina Žirovski vrh in Račeva nimata nikakoršne prave obrtnije, poleg tega bi pa bila cesta pozimi še celó zaprta voznikom in popotnikom zaradi zimskih uim. Kaj poreče k temu zagovornik svoje cestne proge po Račevi? Mi Žirovci lahko rečemo, da kdor želi ceste po Račevi, ta naj jo nam sam dela!*)

Iz Žirov 18. aprila. (O vcenitvi zemljišč.) Ko smo v katastralnih mapah videli obrise svoje zemlje in iz posestnih listov se prepričali, koliko da eden ali drugi zemlje ima in koliko davkov da mu svet prinaša, nismo vsi posestniki bili enakega veselja, temuč eni bili so še celó potrti in žalostni, in zakaj? Omeniti hočem le en primerljaj. V podobčini Ledinca v vasi Jarča dolina, okraja idrijskega, živi marljivi posestnik M. R., ki je tudi še precej varčen; njegovo posestvo meri 29 oralov in 310 □ sežnjev, dohodkov ima pa 31 gold. 97 kraje. Drugi posestnik, stanujoč v Mrzlem vrhu, okraja škofjeloškega M. K., katerega posestvo meri 46 oralov in 948 □ sežnjev, ima dohodkov 39 gold. 5 kr. Prvega posestvo je vse na brusnjaku, zemlja tega kamna je rumenkasta in s pustim peskom namešana, mi jo imenujemo peščeno — toraj on pri vsi svoji varčnosti preživi komaj 7 glav živine in mora za zimo, če hoče izhajati, še prikupiti krme za živino, pa tudi živeža za-se in za svojo družino, ker svet mu ne prinaša toliko dohodkov, da bi zamogel izhajati. Nasprotno pa ima drugi posestnik svet ves na apnenem kamnu, zemlja njegova je ilovčasta in apnena, toraj je svet rodoviten in on preživi težke živine 17 glav in veliko lože izhaja memo prvega posestnika. Kakošen pa je razloček med čistim dohodkom cenjenim obeh posestnikov? Borih 7 gld. 8 kr., akoravno je razloček med posestvoma takošen! Žita pridelata prvi posestnik komaj 5. del proti drugemu, ki redi toliko množino živine! Zemlja tukaj po vaseh Jarčadolina, Selo, Dobračeva, Zabrežnik in Žirovski vrh je skoraj vsa peščena, na kamnu brusnjaku, toraj je komaj 5 palcev na debelo slabe peščene zemlje in uže je sam grd prod, brusnjaški kamen in grempeš od spodaj, a vse eno je vrsteno v dobre razrede, na pr. njive v 4., 5., in malo jih je v 6. dobrotno vrsto djanih, travniki do 5. razreda, pašniki pa, kjer ni po več krajih družega, kakor meline, kak grm in kako slabo vresje, trave nikjer, pa v 3. vrsto, in če je kje le kak nekoliko boljši pašnik, uže je v 2. vrsto vpisan, akoravno ne daje nobenega dohodka. Nasproti pa je drugod, kakor v vasi Ledinca, Mrzlem vrhu in več družih vaséh tu okoli vsa zemlja na apnenem kamnu in donaša mnogo dohodka, a vrstena je vse eno v ravno te vrste, kakor peščena zemlja. V vaseh Mrzlem vrhu in Ledinah so njive in travniki vrsteni v 6., 7. ali v 8. vrsto, pašniki pa v Mrzlem vrhu vsi le v 4. vrsto, akoravno je zemlja boljša od prej imenovanih vasi. Zato, ker ima drugi posestnik 5krat več dohodka gotovega memo prvega, zato je tukaj slabša zemlja v

boljšo vrsto dejana! — Na peščeni zemlji in na brusnjaškem kamenju se pa poleg tega kmetijsko orodje tako hitro zdela, da se v enem letu na 10 oralih njiv eno plužnjo železje zdela, katero veljá 5 gold; poleg tega pa še 6 raven za kopanje, katerih vsaka veljá 50 kraje., toraj iznaša skupaj vse 8 gold. na leto. Vsako leto novo orodje napraviti pa stane uže v 5 letih 40 gold. Koliko tedaj se na peščeni zemlji naraste v več letih samih stroškov za orodje, ko na apneni zemlji eno orodje zadostuje za 10 let. — Razen tega peščena zemlja potrebuje gnoja toliko na 1 oral, kakor se ga potrebuje na 3 orale apnene zemlje tu okoli. — Na apnici raste tudi detelja vse eno, če se jej tudi ne gnoji eno leto, kar se pa na krepeniku ne zgodi, če se ne potrese s pepelom. Kdor ima tedaj peščeno zemljo, mora za 10 oralov njiv na leto 30 do 40 goldinarjev potrositi za pepel; na proti pa ti, kateri imajo apneno zemljo, še ta pepel, kar ga domá napravijo, vsega poprodajo. Kdor bi tega ne verjel, naj ide gledat spomladanski čas v Idrijo, in videl bode, kako gospodarji in hlapci tam pepel skupaj spravljajo in domu vozijo. — Po tem takem je razvidno, da peščena zemlja veliko stroškov prizadene in veliko manj dohodkov prinaša, kakor zemlja apnica. Zato smo pa tudi vložili pritožbe pri županiji, nadejaje se, da po pravici gotovo dosežemo svoj namen pri uravnavi zemljiške vcenitve. Na vse to se pa pri vcenitvi žalibog ni prav nič ozir jemalo, marveč se je celó slabši svet v boljšo vrsto vpisaval.

Eden v imenu več posestnikov.

Na Dolenjskem 16. aprila. — t/b. — V poslednjih velikonočnih počitnicah pripeljala me je pot tudi v Škocijan na Dolenjskem. Ob mali višini ugledam prijazno škocijansko vas. Da, prijazna je v mnogoterem oziru; a tu hočem omeniti le onega prijetnega iznenadenja, ko ugledam v tako obilnem številu nasajena mlada drevesca po posameznih vrtih okrog hiš. Lepo drevje uže raste, a, kakor se vidi, nasajajo se še vedno krasne mladike prav mnogobrojno. Slučajno srečam kmeta, ki nese ravno butaro sajencev. Radovedno ga poprašam, od kod da jih nese? Veselo mi odgovori: Od gospoda učitelja Lavriča, kateremu se ima Škocijan v prvi vrsti zahvaliti za toliko sadnega drevja. Pripoveduje mi potem, da njihov gosp. učitelj podučuje v sadjereji ne le mladino, temveč, da ga tudi stari možaki radi hodijo poslušat o tej tako važni stroki kmetijstva. Pri njem se dobivajo mlada drevesca vsakih vrst. Razdal jih je uže več tisočev med kmete. Pravil mi je na dalje, da dela lepo urejenim grêdam na vrtu tudi bogat čebelnjak vso čast. Pazljivo sem poslušal prijaznega kmeta na pôtu, ki me pelje k tamošnjemu gosp. županu Rohrmannu. Tudi o tem sem čul, kako tudi on zgledno deluje na polji kmetijstva, osobito sadjereje. O čemur sem zvedel od tega svojega spremljevalca, o tem prepričati se imel sem priliko še tisti dan. Bogato nasajeni vrt gosp. župana potrди mi resnico izjave onega kmeta, isto tako tudi vrt gosp. učitelja. Tudi po posameznih malih gričih ali ob postranskih potih sem videl mnogo cepljenega drevja, divjaka ne najdeš skoro nikjer več po onih hribečih, za kar gre čast tudi gosp. kaplanu F. Štupici, ki vrlo skrbi, da se sadno drevje tudi drugod nasaja, ne le po vrtih. Čast sem imel s temi tremi gospodi mnogo pogovarjati se o kmetijstvu; iz njihovih pogovorov sem kmalu izprevidel, da so v tem oziru posebno večji možje, spoznal sem pa tudi, kako neutrudno so vneti za občinski blagor. Ne davno v „Novicah“ izrečena želja, da bi se vsadilo v spomin poroke cesarjeviča našega s krajjičino belgijsko po deželi kaj dreves, spolnila se je v Škocijanu obilno po izgledu ravno teh gospodov. Nad 400 drevesec pripravilo se je za to. Potovaje dalje vidim, da delovanje škocijanskih sadje-

*) Sprejeli smo ta dopis po priznanem pregovoru: „Čuti treba dva zvona, da se resnica prav spozná“. Vred.

rejcev ni omejeno le na dotični kraj, temveč, da se po njihovem izgledu pričenjajo ravnati in drugi sosedni občani na čelu svojimi učitelji. — Kako prijetno je vendar potovanje po taci krajih, okusno nasajenih z mnogovrstnim sadjem in zelišči! Kako radostno spominja se pa tudi v poznejih letih odrasla mladina onih možakov, ki so trudoljubivo nasadili toliko dobrega sadja, katerega mladi rod veselim obrazom ogleduje, slastjo zavživa pa tudi mnogo prodaja. Takrat se uvidi, kolike vrednosti je sadjereja, in žal utegne marsikomu biti, če se je premalo pečal s tem v prejšnjih letih, ali, da se še takrat premalo trudi v tem oziru. Želeti je tedaj, da se sadjereja, čebelarstvo, sploh umno kmetijstvo vsestransko razširja s posebno marljivostjo.*)

Iz Rovt 23. aprila. — H. — V predzadnjem listu „Novic“ je k dopisu o štenji ljudi in živine v naši županiji pristavilo vredništvo vprašanje, je li nimamo celó nobenega plemenega junca, akoravno je v našem okraji 678 krav? Na to opombo dolžnost mi je odgovoriti, da je v našem kraji 14 juncev, in sicer 8 za pleme spsobnih spoznanih ali kakor pri nas pravimo, privilegiranih. Gosp. dopisnik se je le v tem zmotil, da je teh 14 bikov prištel številu 356 volov. Po takem je v naši županiji za pospeh živinoreje prav dobro skrbljivo, zato ker na ne 50 krav pride 1 plemeni bik.***) Toliko v pojasnilo živinorejske statistike naše županije.

Prem 21. aprila. (*Javna zahvala.*) V svojem in pa v imenu občin: Prem, Janeževbrdo, Celje, Rateževbrdo, Kilovče, Smerje in vasi Bitinje izrekam za podarjene sadne cepiče sledečim gospodom najtoplejše zahvalo, in sicer: Darovali so dne 12. marca t. l. gospodje: Josip Lukanec, duhovnik, Janez Dolenc, učitelj na Suhoriji in g. Dekleva — sin — posestnik in obrtnik pod Suhorijo, po domače Žagar, 19 raznih vrst žlahnih jabolčnih in hruševih cepičev.

Dne 15. marca prejel sem od gospodov: Damijana Pavliča, vikarija, Alojzija Domicelja, posestnika, trgovca in c. k. poštarja, ter Josipa Masla, posestnika v Zagorji na Notranjskem družih 15 raznih vrst najboljše sorte jabolčnih, hruševih in slivinih cepičev.

Dne 24. marca podari mi v. č. gosp. Anton Žgur, župnik tukaj, češnjevih, mareličnih in breskvinih cepičev (5 raznih vrst), katere je po njegovih vrlih bratih iz Vipavske doline za-se prejel. Ravno ta dan prejel sem od za napredek nad vse zavzetega gosp. dr. Bachman-a, okrajnega zdravnika v ilirski Bistrici, najzlahnejših hrušk in jabolk cepiče, kakoršne naročil je bil ta vrli gospod iz Merana na Tirolskem.

Dne 8. aprila prejel sem 7 vrst žlahnih jabolk cepiče, podarjene po c. kr. kmetijski družbi kranjski, a poslani mi po gosp. župniku J. Jerič u.

Vsi cepiči obsegajo tedaj 58 vrst raznega sadja, kakoršno se poprej tukaj še nahajalo ni. S temi cepiči bilo mi je mogoče, v gori navedenih občinah in vaséh do sedaj v pomladanskem požlahnovanji na pet najboljših načinov 71 ur 158 odraščeni dejansko poučevati, pri katerem pouku sem tudi sam vsega skupaj 350 dreves požlahnil. Od teh cepičev ostalo mi jih je pa še za nekoliko 100 dreves pocepiti, kar porabilo bode se prihodnji mesec ob priliki poučevanja odraščeni v polletnem požlahnevanji po vaséh in gori navedenih občinah.

Da se je moglo gledé napredka v sadjereji tukaj do sedaj gori navedeno storiti, gre prva in vsa zahvala edino le imenovanim milim dobrotnikom, katerim tukaj

*) Slava imenovanim rodoljubom, ki se tako iskreno trudijo za pospeh kmetijstva! Hvala pa tudi gosp. dopisniku, da je objavil nam njihovo zgledno delovanje! Vred.

**) Hvalevredno! Naj bi le povsod tako bilo.

Vred.

iz dna srca zakličem: Bog Vam tisočkrat plačaj! Ob enem priporočam se pa tudi še dalje, da me ti blagi gospodje tudi v prihodnje gledé sadjereje podpirati in mi na roko iti hočejo.

Še enemu dobrotniku tukajšnje šole sem javno in srčno zahvalo dolžan, in ta je: slavna družba sv. Mohora, katera je za tukajšnjo šolsko bukvarnico dne 17. marca t. l. za vrednostni znesek od 25 gold. 46 kr. do 27 gold. 82 kr. raznih svojih knjig brezplačno podarila.

Tudi temu milo-blagemu dobrotniku tukaj v imenu cele šolske občine, v imenu krajnega šolskega sveta in v svojem lastnem imenu za tako velikodušni in dragi dar najtoplejše zahvalo izrekam. Bog plačaj in povrni obilo, ter blagoslovi in ohrani slavno družbo sv. Mohora v povzdigo pravega napredka in buditev milega naroda slovenskega k pravi zavesti do konca sveta!

Sicer naj bode pa tukajšnja šola in šolska mladina, kakor tudi vsa šolska občina tudi za naprej v podporo prav toplo priporočena!*)

M. Rant,

národní učitelj in šolski vodja.

Iz Dolenjega Zemona 23. aprila. (*Zahvala.*) Podpisano občinsko predstojništvo izraža najtoplejo zahvalo v imenu stradajočih gospodu Peter Majdiču, posestniku parnega mlina in velikemu trgovcu v Mengšu pri Ljubljani, kateri je poslal franko veliki dar 340 kil moke v razdelitev med tukajšnje stradajoče reveže. Bog tisočero plati preblagemu ljudoljubu poslani dar in nakloni nam še več enako blagih dobrotnikov!

Nadoslav Potepan, obč. predstojnik.

Iz Ljubljane. (*Volitve v mestni zbor*) so dovršene, a žalibog, da ne po vse tako, kakor bi morale biti, ko bi ne bilo v 2. volilnem razredu mnogo cesarskih uradnikov se v nasprotje postavilo vladi, in bi k njim ne bila pritislila cela armada penzionistov civilnih in vojaških, ki so volili kandidate po priporočilu konstitucijskega društva, katerega načelnik je vladi v javnem zboru napovedal „den Kampf bis ans Messer“. Naj to ministerstvo na Dunaji, posebno pa finančni minister Dunajevski ad notam vzame, da vidi, kakošne ljudi ima v svoji službi!

Poglejmo si zdaj izid volitev. V 3. razredu, v katerem ne volijo uradniki, so sijajno zmagali naši kandidatje: dobili so namreč: dr. Karel Bleiweis 189, Vaso Petričič 187, France Peterca 189, France Goršič 188 in Jernej Stupica 187 glasov. Izmed nemških kandidatov so dobili Bamberg, Mahr in Lukman vsak le ubozih 50, Detter in Hansel pa po 48 glasov. V tej ogromni zmagi se je letos, kakor lani pri volitvi viteza Schneida v državni zbor, jasno pokazalo, čegáva je Ljubljana in komú gre naravna pravica, zastopati občinstvo ljubljansko.

V 2. volilnem razredu, ki šteje veliko armado cesarskih uradnikov, civilnih in vojaških penzionistov, so zmagali nam nasprotni kandidatje — s celimi 5 glasovi! Ti „finfarji“ so: Doberlet z 287, grof Chorinsky z 284, Ziegler z 286 in Pirker z 279 glasovi, — med našimi kandidati pa so dobili: Grasselli 274, Potočnik 269, Bajer 267 in Klemenčič 265 glasov. In kdo so izvoljenci vladi nasprotnih kandidatov? — grof Chorinsky, ces. kralj. vladni svétnik, ces. kralj. nadzornik ljudskih šol Pirker in pa ces. kralj. inženir Ziegler! Državni kruhek jesti, pa vojak biti konstitucijskega društva, se pač lepo vjema!

*) Tudi vredništvo „Novic“ radostno tej zahvali dodaje svojo zahvalo vrlim podpornikom domače sadjereje naše, posebno pa še g. Rantu, ki je v svojem neutrudljivem delovanji podpore iskal v pouk svoje šolske mladine in tudi odraščeni ljudí. Vred.

V 1. volilnem razredu je naš kandidat trgovec Fortuna dobil 114, nasprotni vitez Ant. Gariboldi pa tudi 114, ki sta tedaj izvoljena, — v manjšini je ostal dr. Pfefferer, nasprotni nam kandidat z 113, in naš kandidat dr. Mošè s 112 glasovi.

Iz teh števil je očitno, da je bil volilni boj v vseh 3 razredih tako živahen, ko še nikoli, kajti v 3. razredu je prišlo na volišče 239 volivcev, v 2. pa 556 izmed 680 volivcev, in v 1. izmed 267 pa 227. Jasno ko beli dan je, da gledé na gori navedene prikazni je moralična zmaga naša, kajti „finfarji“ in „einzar“ so le siromaška „fizična“ zmaga. Sicer pa bi imeli še besedo govoriti z nekaterimi tistimi volilci, ki se delajo „narodnjake“, pa bežijo, ko pride dan boja za pošteno narodno stvar!

Če se po vsem tem ozremo na dogodbe o volitvah mestnih, kaže se nam trojno potrebno: 1) sl. ministerstvo naj postopa s svojimi uradniki tako strogo, kakor so postopala vsa prejšnja ministerstva počenši od Giskre do Lasser-Auerspergovega, in naj jim, ker mnogo njegovih služabnikov le nemško pesem gode, temeljito „zatajča“ starodavni pregovor: „wessen Brod du issest, dessen Lied du singest“. — 2) Pred drugačen je volilne postave je nujna potreba, na katero je kazal uže pred več leti naš deželni zbor in osnoval novo postavo, a se ve da prejšnja vlada ni hotela o taki reformi nič slišati, ker bila bi si sama jamo kopala. Če bi volili vsi volilci skupaj, ni se meščanom nikakor bati, da jih majorizirajo uradniki in penzionisti, — razcepjenje pa na troje, umetno osnovanih kampov, kazí pa pravo večino. — 3) Ker ima Bambergova tiskarna takega vrednika in takega korektorja, da vladne objave kar tako kazita, da „Laibacherica“ zmešnjave dela in prav narobe oglašá, kar vlada hoče, naj se Bambergu vzame ves vpliv na „uradni“ časnik in sploh skrbi za to, da njegova tiskarna ne ostane dalje patentirana na vladni časnik, vsaj ima Ljubljana dovolj boljih tiskarn.

— V poslavljenje poroke svetlega cesarjeviča Rudolfa vabi župan ljubljanski meščane, naj razsvetlijo vse hiše v mestu in predmestjih zvečer pred svatbenem dnevom, to je, 9. dne maja, — na dan poroke, to je, 10. maja, pa naj hiše olepšajo z zastavami. O zastavah naj omenimo, da cesarska zastava je črnorumená, — deželna belo-modro-rudeča, — zastava belgijska (rojstne dežele princesinje Štefanije) pa je črnorumenorudeča. To povemo, če bi nekateri meščanje želeli izobesiti belgijsko zastavo, ob enem pa povdarjamo, da deželna naša zastava je belo-modro-rudeča, katere se nemčurji bojé, kot h.... križa, misleči, da je ta zastava vseslovanska.

— Svetlega cesarjeviča Rudolfa prijazni odzdrav v slovenski besedi na pozdrav gosp. Nabergoja v okolici tržaški je, kakor povsod, tako tudi pri nas v srcih vseh rodoljubov učinil vtis velike radosti.

— (Sveto leto) je v nedeljo na večer oklicalo zvenenje v mestnih cerkvah. Po posebni prijaznosti čast. pisarne biskupije bosanske i sriemske nam je došel 7. list „Glasnika“, v katerem se nahaja okrožnica prevzvišenega biskupa Strossmajera, ki v obširnem pismu z navdušeno, njemu lastno milo besedo razlaga pomen in namen jubileja, to je, svetega leta, po papežu Leonu XIII. oklicanega osobito zato, kakor okrožnica pravi, da „po svem skoro svietu ljudi so oholi, vrtoglavi i prevratni sročše, da crkvo božju u temelju njenu poruše i zataru, znajajuči dobro, da bi tiem ujedno i temelje svakoga družtva ljudskoga porušili, svakemu neredu in svakoj nevolji vrat u

sviet otvorili i zemljo u njeku vrst pakla pretvorili.“

— Iz Vipave se nam poroča, da je uže uni teden mraz vzel vse marelice.

— Veliko nevoljo izbudil je te dni neki popravek v dunajskem „Vaterlandu“ gledé Vestenekove afere, v katerem ga skuša ta list umivati z izgovorom, da je bil v svoje poročilo zapeljan po županstvu v Litiji. Županstvo litijsko je na to poslalo kratk pa jedernat popravek k prejšnjemu preklicu „Vaterlanda“, kateremu se je pa zopet potrebno zdelo tudi temu popravku pridjati dostavek prav brezumen „kolosbrodos“. Vsled tega postopanja „Vaterlandovega“ je več njegovih naročnikov sklenilo mesto švigašvagovca naročiti nam odločno prijazno in cenejo „Tribüne“.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Pisarna državnega zbora je razposlala poslancem objavo o dnevnem redu za prvo sejo zbornice poslancev, ki bode jutri in pričnesvoje delo z državnim proračunom za letošnje leto. Seje bodo menda skoro vsak dan od 10. ure dopoldne do večera, da zbornica poslancev dovrši državni proračun in finančno postavo do 20. maja in bode tako mogoče tudi gosposki zbornici dovršiti svoj nalog. V zbornici poslancev prenehajo seje s 6. dnevom maja do 11. maja zarad velikih svečanosti poroke cesarjevičeve, h katerim bodo povabljeni tudi vsi ces. deželni načelniki in pa škofje Avstrijske monarhije.

Iz Trsta. — Svitli cesarjevič Rudolf je bil pretlelo sredo ob prihodu s potovanja v jutrove dežele tukaj sijajno sprejet. Navdušeni „živio“ in „evviva“-klici so doneli krog in krog; v okolici tržaški je gorelo obilo kresov. Delajo se tudi, kakor „Soča“ poroča, velikanske priprave v sežanskem okraji, v Čepovanu, v Tomaju in drugod za slovesno praznovanje poroke cesarjevičeve; goreli bodo kresovi po vseh gričih, topiči bodo pokali, zvonovi zvoneli in pete svete maše se darovale. Naj temu poročilu dodamo še drugo novico, katera bode po vseh slovenskih okrajinah našla odmev nepopisljivega veselja in ta je, da je cesarjevič Rudolf, ko so se mu na kolodvoru tržaškem poklonile deputacije, govoril slovanski. Godilo se je to, kakor „Triester Tagblatt“ poroča, takole: Ko se je cesarjevič Rudolf poslavljal, (na potu skozi Trst na Dunaj) odgovoril ga je v deputaciji na kolodvoru župan tržaški italijanski. Cesarjevič Rudolf je odgovarjal nemški, rekoč, da italijanski pač razume, a ne govori. Potem pa se je obrnil k poslancu in mestnemu odborniku Nabergoju in vprašavši ga: „Vi ste Slovenec?“ govoril je avstrijski prestola naslednik slovanski ž njim. — In vse to godilo se je v pričó ces. namestnika de Pretisa, kateremu so Slovenci malo v srce pri-raščeni in o tacih mu zopernih prilikah najraji reče: „Non capisco questa lingua“ (ne razumem tega jezika). Mož je iz ust prihodnjega našega cesarja zdaj sam slišal, da v Avstriji tudi slovenski jezik svojo pravico ima. Tudi v Sežani je cesarjevič slovanski vpraševal nekoga župana: ali je bil vojak?

Listnica vredništva. Gosp. O. R. v Colu pri Vipavi: Vaš cenjeni dopis prišel nam je za današnji list prepozno; prihodnjič pride gotovo. — Č. podružnici N.: Vaše poročilo iz tretje in četrte seje isto tako prihodnjič. — Gosp. Fr. St. v Št. R.: Volilni list prejeli in odposlali.